

504

Q V A E S T I O M E D I C A

CARDINALITIIS CONCERTATIONIBVS MANE AGI- TANDA IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XXVI MARTII, M. FRAN- CISCO DV PORT, DOCTORE MEDICO MODERATORE PRVDENTISSIMO.

An post crudum merum?

VITÆ prorogatio iucunda mortalibus, assumendis, ad mouendis, faciendis, & educendis conseruatur & perit. Perniciosa quidem sentina est abdomen insaturabile, omnium penè cum animi tum corporis vitiorum fons atque origo. Plures occidit gula quàm gladius. Hinc frequens cruditas, quæ non impunè colligitur. A ventriculi imbecillitate, mala, pessima, quam vitiosi succi cibaria efficiunt. Calida sicca rofionem, oris amarorem, cardiacam, frigida sicca tristitiam, palpitationem, melancholiam hypochondriacam, frigida humida ructus acidus, lenteriam, hydropem, vt plurimum inducunt. Non pura corpora quò plus nutriuere cò magis læleris. Quibus pauciores & rariores dætes, ijs imperfectior chylosis, vita breuior. In ciborum vñu coctio maximè expectanda. Non à solis elementorum qualitatibus, sed etiam familiari ventriculi substantia perficitur. Calidorum & ante-coctorum facilius, frigidorum & crudorum difficilius.

COCTIO non parum officit epiploï defectus, paruitas, aut macies. Ventriculo & intestinis tomenti loco non solum inseruit, sed, si quid in colon effluerit chyli, per venas suas hirudinum instar reuocat & præparat. *Boysen* iuuat aërad calidum vergens. Ex omnibus quæ corpori accidunt, maximus est & author & dominus. Nec qualitate solâ, sed suâ quoque substantiâ nos seruat aut perimit. Eueptæ dyspeptis, humida siccis, lubricantia astringentibus anteponenda. Latrante stomacho tantum ingerendum. Inedia sanitatem aliquando parit, sæpius imbecillitatem, mortem post septimum diem. Tuior fatieras. Non pondus aliud, aliumue modum, aut numerum reperies, ad quem ista referas quàm corporis sensum. Quod si quando in cibo vel potu excessisse contigerit, sequenti paritate compensandus error. Nec, si quis aut semel aut bis in die plus minùse sumere consueuerit, detrahendum illi de consuetudine, quæ in iunioribus pedetentim in melius mutanda est, in ætate prouectioribus, ni pessima sit, seruanda.

EVCHYMIS & eueptis, qui vitæ suæ consulit, vtatur, vt pane, vino, (quo vt reliquo potu facilius est refici quàm cibo) lacte, ouis forbilibus, pullis gallinaceis, columbinis, perdicinis, phasianis, rusticulis, & turturibus: quorum caro quadrupedum pilciumque carni præferenda est. Quò illa aëre liberiore vixerint, eò meliora, vt etiam ea, quæ florenti sunt ætate, quæ pingua, quæ non ita recens mactata. Gustu, olfactu, necnon voluptate iudicantur. Vitilatem tamen, quæ ab his prouenit, potius quàm voluptatem spectamus. Ciborum non vna est omnibus singulisque hominibus species, sed diuersa, cuius inuentum verè Medicina. Sua sunt sanis & ægris euchyma, sua rusticis, vrbis sua. Eadem mensa varia edulia vitanda, nec variè apparatus, nec culinæ artibus gulam irritantia sumenda, sed simplicia & viribus inter se analoga. Ex præparationis modis salubrior elixatio, & assatio. Elixia facilius coquuntur, & salubrius alimentum corpori præstant. Assa maius robur inducunt, si modò rectè conficiantur.

VITVM alimentorum vehiculum & præcipua condimentorum materia, suauissimum est terre sanguis, quem vinum dicimus, id citò & iucundè nutrit, calorem languescentem excitat, tristitiam discutit, melancholicos recreat, atque pituitam concoquit. Senibus lac, iuuenibus, & viris alimentum; pueris, & adolescentibus venenum. Laudatur veteribus salernum, calidum siccum, *ôvades*, tenue, pellucidum, colore flauum, & odore gratum. Huic Aurelianense non cedit, calidis tamen & biliosis inimicum. Belnense, Aisanum, Parisinum eximium, vt id quod claretum vulgò nūcupatur, & in ijs, nitore, colore, sapore, & odoris suauitate præstans. Quod capiti minimum officit, exquisitissimum habendum est. Lene faciliè conficitur & distribuitur. Austerrum difficultius. Modicè dilutum somnum inducit, æqualiter mixturam anxietudinem & horrorem soluit, meracius sitim facit. Qui vtuntur vetere sapientes puro. Vt exquisita permistio fiat, inter cibandum vicissim hauriri debet.

PISCES præbent corpori pisces alimentum, faciliè corrumpuntur, multamque pituitam gignunt, vnde flatus vel forsum erumpunt, vel intus cum rugitu strepitùve clauduntur. Quò seniores eò meliores. Saxatiles, sicci, & friabiles optimi. Qui tetrum & virus olent fugiendi. Contrariis emendati salubriores euadunt. Crudis autem existentibus in ventriculo cibis longiori tempore conducit dormire, aut laboribus exerceri corpora, cibis paucioribus sub id tempus vt. Sed hic, vt in fame, meraci vini potu nihil vtilius, quod, si quid aliud, optimè cruda concoquit. At repugnat frigida, abstemijs non inuidentia, nutrire nescia, *æmos*, in hypochondrijs diutissimè solita morari, suapte natura stercoris experts, cibos corruptens, & ventriculi robur exoluens: ex cuius torpore sequitur omnium confusio.

Ergo post crudum merum.

Asserebat Lutetiæ MICHAEL BOMMER Coenomanus, A.R.S.M.DC.XV.

F.M.P.
1715